NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA

YVES BOT

prednesené 12. mája 2009 [1]

1. Táto vec by mala Súdnemu dvoru umožniť spresniť povinnosti, ktoré vyplývajú zo zásady kontradiktórnosti pre súd Spoločenstva, v prípade uplatňovania *ex offo* dôvodu týkajúceho sa verejného poriadku.

2. Predmetom tejto veci je odvolanie, ktoré podala Komisia Európskych spoločenstiev proti rozsudku Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstva z 12. decembra 2007, Írsko a i./Komisia [2], v ktorom tento súd zrušil rozhodnutie Komisie 2006/323/ES zo 7. decembra 2005 o oslobodení od spotrebnej dane z minerálnych olejov používaných ako palivo na výrobu oxidu hlinitého v Gardanne, v regióne Shannon a na Sardínii, implementovanom Francúzskom, Írskom a Talianskom v uvedenom poradí. [3]

3. V spornom rozhodnutí Komisia kvalifikovala oslobodenia od spotrebnej dane z minerálnych olejov, ktoré pred niekoľkými rokmi povolila Rada Európskej únie na návrh Komisie, v súlade s príslušnými smernicami v oblasti spotrebnej dane, ako štátnu pomoc, ktorá nie je zlučiteľná so spoločným trhom.

4. V tomto rozhodnutí Komisia dospela k záveru, že tieto oslobodenia nie sú existujúcou pomocou, ale novou pomocou, ktorú by teda ich príjemcovia mali v zásade vrátiť. Komisia však pripustila, že rozhodnutia Rady, na základe ktorých bola táto pomoc povolená, vyvolali legitímnu dôveru o ich súlade s pravidlami spoločného trhu. Komisia teda nariadila ich vrátenie len odo dňa, keď došlo k uverejneniu začatia konania vo veci formálneho zisťovania týkajúceho sa uvedených oslobodení vo vzťahu k pravidlám v oblasti štátnej pomoci v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*.

5. Sporné rozhodnutie bolo predmetom žaloby o neplatnosť, ktorú podalo Írsko,

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — T-50/06, T-56/06, T-60/06, T-62/06 a T-69/06; ďalej len „napadnutý rozsudok“.

3 — Ú. v. EÚ L 119, 2006, s. 12, ďalej len „sporné rozhodnutie“.

Francúzska republika a Talianska republika, ako aj dve spoločnosti, a to Eurallumina SpA [4] a Aughinish Alumina Ltd [5].

6. V napadnutom rozsudku Súd prvého stupňa vzal do úvahy *ex offo* dôvod, podľa ktorého je uvedené rozhodnutie nedostatočne odôvodnené, keďže bolo v rozhodnutí bez vysvetlenia uvedené, že sporné oslobodenia neprestavujú existujúcu pomoc v zmysle článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 [6].

7. Súd prvého stupňa zrušil sporné rozhodnutie na základe tohto dôvodu bez toho, aby si k tomu predtým vyžiadal pripomienky účastníkov konania.

8. Komisia na podporu svojho návrhu na zrušenie napadnutého rozsudku uvádza viacero dôvodov. Po prvé tvrdí, že Súd prvého stupňa nemal právo uplatniť *ex offo* predmetný dôvod a po druhé, že porušil zásadu kontradiktórnosti. Rovnako žiada, aby Súdny dvor rozhodol, že napadnutý rozsudok je nesprávny v tom, že uvádza, že sporným rozhodnutím je porušená povinnosť odôvodnenia, pokiaľ ide o neuplatnenie článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia č. 659/1999.

9. Navrhujem Súdnemu dvoru, aby rozhodol, že Súd prvého stupňa bol plne oprávnený uplatniť *ex offo* tento dôvod, ale že bol povinný si obstarať v súlade so zásadou kontradiktórnosti pripomienky účastníkov konania k uvedenému dôvodu. Z toho vyvodzujem, že porušenie tejto požiadavky odôvodňuje zrušenie napadnutého rozsudku.

10. Rovnako navrhujem Súdnemu dvoru, aby rozhodol, že sporné rozhodnutie nie je nedostatočne odôvodnené, pokiaľ ide o neuplatnenie článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia č. 659/1999, a vrátil spis Súdu prvého stupňa na účely preskúmania dôvodov na zrušenie uvedeného rozhodnutia, ktoré uvádzajú tri členské štáty a obe spoločnosti.

I — Právny rámec

A — *Smernice týkajúce sa spotrebnej dane z minerálnych olejov*

11. Spotrebné dane z minerálnych olejov sú predmetom viacerých smerníc, a to smernice

4 — Ďalej len „Eurallumina“.
5 — Ďalej len „Aughinish Alumina“.
6 — Nariadenie z 22. marca 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku [88 ES] (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339).

Rady 92/81/EHS z 19. októbra 1992 o zosúladení štruktúr spotrebných daní z minerálnych olejov [*neoficiálny preklad*] [7], smernice Rady 92/82/EHS z 19. októbra 1992 o aproximácii sadzieb spotrebných daní z minerálnych olejov [*neoficiálny preklad*] [8], a smernice Rady 2003/96/ES z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny [9], ktorá zrušila smernice 92/81 a 92/82 s účinnosťou od 31. decembra 2003.

12. Článok 8 ods. 4 smernice 92/81 umožnil Rade, aby na návrh Komisie povolila členskému štátu zaviesť oslobodenia alebo zníženia iných spotrebných daní, ako sú tie, ktoré sú uvedené v tejto smernici.

13. Smernica 2003/96 stanovila vo svojom článku 2 ods. 4 písm. b) druhej zarážke, že sa neuplatňuje na dvojité používanie energetických výrobkov, to znamená na také prípady, keď sa výrobok používa ako vykurovacie palivo a na účely iné, ako motorové palivo alebo vykurovacie palivo. Preto od 31. decembra 2003, keď táto smernica nadobudla účinnosť, už neexistuje minimálna sadzba spotrebnej dane z ťažkých vykurovacích olejov používaných na výrobu oxidu hlinitého. Navyše smernica 2003/96 vo svojom článku 18 ods. 1 povolila členským štátom, aby po predchádzajúcom preskúmaní Radou naďalej uplatňovali daňové úľavy alebo oslobodenia od daní stanovené v prílohe II, ktorá zmieňuje oslobodenia od spotrebných daní pre ťažký palivový olej používaný na výrobu oxidu hlinitého v oblasti Gardanne, v oblasti Shannon a na Sardínii, a to až do 31. decembra 2006.

B — *Systém štátnej pomoci*

1. Zmluva ES

14. Článok 87 ods. 1 ES stanovuje:

„Ak nie je touto zmluvou ustanovené inak, pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná so spoločným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.“

7 — Ú. v. ES L 316, s. 12.
8 — Ú. v. ES L 316, s. 19.
9 — Ú. v. EÚ L 283, s. 51; Mim. vyd. 09/001, s. 405.

15. Článok 88 ES stanovuje:

„1. Komisia v spolupráci s členskými štátmi priebežne skúma systémy pomoci poskytovanej v týchto štátoch. Navrhuje im príslušné opatrenia, ktoré si vyžaduje postupný rozvoj alebo fungovanie spoločného trhu.

2. Ak Komisia po výzve, aby príslušné strany predložili pripomienky, zistí, že pomoc poskytnutá štátom alebo zo štátnych zdrojov je nezlučiteľná so spoločným trhom podľa článku 87, alebo ak zistí, že táto podpora sa zneužíva, rozhodne o tom, že príslušný štát túto pomoc v lehote stanovenej Komisiou zruší alebo upraví.

…

3. Komisia musí byť v dostatočnom čase upovedomená o zámeroch v súvislosti s poskytnutím alebo upravením pomoci, aby mohla podať svoje pripomienky. Ak usúdi, že takýto zámer je nezlučiteľný so spoločným trhom podľa článku 87, začne konanie podľa odseku 2. Členský štát nemôže vykonať navrhované opatrenia, pokiaľ sa vo veci nerozhodlo s konečnou platnosťou.“

2. Nariadenie č. 659/1999

16. Podľa článku 1 písm. b) nariadenia č. 659/1999, pojem „existujúca pomoc“ zahŕňa:

„…

v) pomoc, ktorá sa považuje za existujúcu pomoc, pretože možno stanoviť, že v čase, keď nadobudla účinnosť, nepredstavovala pomoc a následne sa stala pomocou v dôsledku vývoja spoločného trhu a bez toho, aby ju členský štát upravoval. Pokiaľ sa určité opatrenia stanú pomocou po liberalizácii činnosti podľa práva spoločenstva, tieto opatrenia sa nebudú považovať za existujúcu pomoc po dátume stanovenom pre liberalizáciu.“

II — Okolnosti predchádzajúce sporu

17. Írsko v regióne Shannon od roku 1983, Talianska republika na Sardínii od roku 1993 a Francúzska republika v regióne Gardanne od roku 1997 uplatňujú oslobodenie od spotrebnej dane z minerálnych olejov používaných ako palivo na výrobu oxidu hlinitého.

18. Tieto oslobodenia od dane boli povolené rozhodnutiami Rady 92/510/EHS [10], 93/697/ES [11] a 97/425/ES [12]. Tieto povolenia Rada viackrát predlžila, a naposledy rozhodnutím 2001/224/ES [13], až do 31. decembra 2006.

19. V bode č. 5 odôvodnenia rozhodnutia 2001/224 bolo uvedené, že toto rozhodnutie je bez vplyvu na výsledok postupov o narušení fungovania jednotného trhu, ktoré môžu prebehnúť na základe článkov 87 ES a 88 ES a nemá ani vplyv na povinnosť členských štátov oznámiť Komisii zamýšľané poskytnutie štátnej podpory podľa článku 88 ES.

20. Tromi rozhodnutiami z 30. októbra 2001, ktoré boli uverejnené v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev* 2. februára 2002 [14], Komisia začala konanie podľa článku 88 ods. 2 ES vo vzťahu ku každému z predmetných oslobodení. Na záver tohto konania Komisia prijala sporné rozhodnutie.

21. V tomto rozhodnutí Komisia dospela k záveru, že oslobodenia od dane, ktoré boli priznané pred 1. januárom 2004, teda dátumom, keď sa začala uplatňovať smernica 2003/96, predstavovali štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 ES.

22. Uviedla, že sa majú analyzovať ako nová pomoc a nie ako existujúca pomoc. Komisia založila toto posúdenie predovšetkým na skutočnosti, že predmetné oslobodenia neexistovali pred nadobudnutím platnosti Zmluvy

10 — Rozhodnutie z 19. októbra 1992, ktorým sa členské štáty oprávňujú naďalej uplatňovať na určité minerálne oleje pri použití na osobitné účely súčasné znížené sadzby spotrebnej dane alebo oslobodenia od spotrebnej dane v súlade s postupom stanoveným v článku 8 ods. 4 smernice 92/81/EHS [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 316, s. 16).

11 — Rozhodnutie z 13. decembra 1993, ktorým sa určité členské štáty oprávňujú uplatňovať alebo naďalej uplatňovať na určité minerálne oleje pri použití na osobitné účely znížené sadzby spotrebnej dane alebo oslobodenia od spotrebnej dane v súlade s postupom stanoveným v článku 8 ods. 4 smernice 92/81/EHS [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 321, s. 29).

12 — Rozhodnutie z 30. júna 1997, ktorým sa členské štáty oprávňujú naďalej uplatňovať na určité minerálne oleje pri použití na osobitné účely súčasné znížené sadzby spotrebnej dane alebo oslobodenia od spotrebnej dane v súlade s postupom stanoveným v smernici 92/81/EHS [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 182, s. 22).

13 — Rozhodnutie Rady z 12. marca 2001 o znížených sadzbách spotrebnej dane a oslobodení od takých daní z určitých minerálnych olejov použitých na zvláštne účely (Ú. v. ES L 84, s. 23; Mim. vyd. 09/001, s. 342).

14 — Ú. v. ES C 30, s. 17, 21 a 25.

v dotknutých členských štátoch, že ich Rada ani samotná Komisia nikdy nepovolili na základe pravidiel upravujúcich štátnu pomoc, a že sa ustanovenia článku 4 ods. 6 nariadenia č. 659/1999 neuplatnia. [15]

23. V odôvodnení č. 69 sporného rozhodnutia Komisia uviedla, že článok 1 písm. b) bod v) nariadenia č. 659/1999 sa v prejednávanej veci neuplatňuje.

24. Následne vysvetlila v akej miere bola predmetná pomoc nezlučiteľná so spoločným trhom.

25. Pokiaľ ide o oslobodenia od dane priznané od 1. januára 2004, Komisia sa rozhodla začať konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článku 88 ods. 2 ES.

26. Komisia nakoniec preskúmala, v akom rozsahu sa musí vrátiť pomoc, ktorá zodpovedá oslobodeniam od dane priznaným do 31. decembra 2003. Pripomenula, že členské štáty majú povinnosť vrátiť nezákonnú pomoc vyhlásenú za nezlučiteľnú so spoločným trhom, okrem prípadu, keď je toto vrátenie v rozpore so všeobecnou zásadou práva Spoločenstva, ako je zásada ochrany legitímnej dôvery a zásada právnej istoty.

27. Komisia sa domnievala, že s ohľadom na rozhodnutia o oslobodení od dane a na skutočnosť, že tieto rozhodnutia, vrátane rozhodnutia 2001/224, boli prijaté na základe jej návrhu, boli príjemcovia sporných oslobodení od dane oprávnení odvolávať sa na legitímnu dôveru vo všeobecný súlad týchto oslobodení od dane s právom Spoločenstva, avšak to len do 2. februára 2002, keď boli uverejnené rozhodnutia o začatí konania podľa článku 88 ods. 2 ES v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*.

28. Vo výroku sporného rozhodnutia sa uvádza, že predmetné oslobodenia od dane priznané do 31. decembra 2003 predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 ES, a že táto pomoc priznaná medzi 3. februárom 2002 a 31. decembrom 2003 je nezlučiteľná so spoločným trhom pokiaľ jej príjemcovia neplatili sadzbu 13,01 eur za 1 000 kg ťažkých vykurovacích olejov, a že uvedená nezlučiteľná pomoc sa musí vrátiť z troch dotknutých štátov.

15 — Toto ustanovenie stanovuje, že pomoc sa považuje za schválenú, keď bola oznámená Komisii, a pokiaľ Komisia v lehote dvoch mesiacov neprijala rozhodnutie.

III — Konanie pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok

29. Návrhmi doručenými do kancelárie Súdu prvého stupňa 16., 17. a 23. februára 2006 podalo Írsko, Francúzska republika, Talianska republika, Eurallumina a Aughinish Alumina žaloby o čiastočnú alebo úplnú neplatnosť sporného rozhodnutia. Tieto jednotlivé veci boli spojené na účely ústnej časti konania, a následne aj vyhlásenia rozsudku.

30. Žalobcovia podľa napadnutého rozsudku v podstate uviedli 23 žalobných dôvodov založených najmä na nesprávnej kvalifikácii sporných oslobodení od dane ako novej pomoci, zatiaľ čo išlo o existujúcu pomoc, na porušení zásad ochrany legitímnej dôvery, právnej istoty, dodržania primeranej lehoty, prezumpcie platnosti, zásady *lex specialis derogat legi generali*, potrebného účinku a riadnej správy vecí verejných. Rovnako uvádzali porušenia článku 87 ES, ako aj povinnosti odôvodnenia, pokiaľ ide o uplatnenie tohto článku.

31. Podľa bodu 46 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa uviedol, že považoval za vhodné uplatniť *ex offo* dôvod založený na nedostatku odôvodnenia sporného rozhodnutia, pokiaľ ide o neuplatnenie článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia č. 659/1999.

32. Po tom, čo Súd prvého stupňa pripomenul, že neodôvodnenie alebo nedostatočné odôvodnenie predstavuje dôvod týkajúci sa verejného poriadku, ktorý musí súd Spoločenstva uplatniť *ex offo*, ako aj judikatúru týkajúcu sa rozsahu povinnosti odôvodnenia aktu Spoločenstva, uviedol, že Komisia v spornom rozhodnutí preskúmala, či predmetné oslobodenia od dane predstavujú novú pomoc alebo existujúcu pomoc, a tvrdila, že článok 1 písm. b) bod v) nariadenia č. 659/1999 sa v prejednávanej veci neuplatňuje, bez toho, aby uviedla dôvody tohto neuplatnenia.

33. Súd prvého stupňa v bodoch 56 až 62 napadnutého rozsudku uviedol, že tieto osobitné okolnosti si vyžadovali, aby Komisia osobitne odôvodnila neuplatnenie tohto ustanovenia.

34. Po prvé, vo viacerých rozhodnutiach povoľujúcich predmetné oslobodenia od dane sa uvádza, že Komisia pripúšťa, že tieto oslobodenia od dane nespôsobujú narušenie hospodárskej súťaže a žiadna indícia neumožňuje domnievať sa, že by pojem „narušenie hospodárskej súťaže“ mal odlišný dosah v daňovej oblasti než v oblasti štátnej pomoci. Vo viacerých z týchto rozhodnutí sa rovnako uvádza, že Komisia bude pravidelne prehodnocovať predmetné oslobodenia od dane s cieľom zabezpečiť, aby boli zlučiteľné s fungovaním vnútorného trhu a inými cieľmi Zmluvy.

35. Po druhé, v odôvodnení č. 97 sporného rozhodnutia Komisia uznala, že tieto rozhodnutia o povolení, ktoré boli prijaté na základe jej vlastných návrhov, mohli vyvolať dojem, že predmetné oslobodenia od dane nebolo možné v čase, keď nadobudli účinnosť, kvalifikovať ako štátnu pomoc. Okolnosť, že tento bod odôvodnenia sa vyskytuje v časti týkajúcej sa vrátenia pomoci, nemôže podľa Súdu prvého stupňa znížiť jeho pôsobnosť s ohľadom na kvalifikáciu predmetných oslobodení od dane ako štátnej pomoci.

36. Po tretie, predmetné oslobodenia od dane boli povolené a predĺžené Radou na návrh Komisie, a okrem rozhodnutia 2001/224 sa v žiadnom z nich nespomína možný rozpor s pravidlami v oblasti štátnej pomoci. V odôvodnení č. 96 sporného rozhodnutia Komisia zdôrazňuje, že dotknuté osoby neočakávajú, že Komisia predloží Rade návrhy, ktoré sú nezlučiteľné s ustanoveniami Zmluvy.

37. Súd prvého stupňa z týchto okolností vyvodil, že Komisia porušila povinnosť odôvodnenia, ktorú jej ukladá článok 253 ES, pokiaľ ide o neuplatnenie článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia č. 659/1999 v prejednávanej veci.

38. Súd prvého stupňa zrušil sporné rozhodnutie a zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

IV — Odvolanie

39. Komisia navrhuje, aby Súdny dvor zrušil napadnutý rozsudok, vrátil vec Súdu prvého stupňa a rozhodol, že o trovách konania sa rozhodne neskôr.

40. Írsko, Francúzska republika, Talianska republika, Eurallumina a Aughinish Alumina navrhujú, aby Súdny dvor zamietol odvolanie a zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

41. Eurallumina subsidiárne navrhuje, aby Súdny dvor v prípade, ak by vyhovel šiestemu odvolaciemu dôvodu Komisie, podľa ktorého Súd prvého stupňa nemohol zrušiť sporné rozhodnutie v rozsahu, v akom Komisia rozšírila konanie vo veci formálneho zisťovania na oslobodenia od dane na obdobie po 1. januári 2004, zrušil napadnutý rozsudok len pokiaľ ide o toto rozšírenie.

42. Komisia na podporu svojho návrhu na zrušenie napadnutého rozsudku a vrátenie vecí Súdu prvého stupňa uvádza šesť dôvodov.

43. Prvý odvolací dôvod má za cieľ preukázať, že Súd prvého stupňa prekročil svoju právomoc tým, že uplatnil *ex offo* dôvod založený na nedostatočnom odôvodnení sporného rozhodnutia. Druhý odvolací dôvod je založený na porušení zásady kontradiktórnosti a práv na obranu. Tretí odvolací dôvod má za cieľ preukázať, že otázka, či predmetná pomoc spadá pod článok 1 písm. b) bod v) nariadenia č. 659/1999, sa nemohla preskúmať. Štvrtý a piaty odvolací dôvod smerujú k preukázaniu, že Súd prvého stupňa sa dopustil neprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že sporným rozhodnutím bola porušená povinnosť odôvodnenia, pokiaľ ide o neuplatnenie článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia č. 659/1999. Nakoniec, v šiestom odvolacom dôvode Komisia tvrdí, že Súd prvého stupňa nemohol zrušiť sporné rozhodnutie v rozsahu, v akom Komisia rozširuje konanie vo veci formálneho zisťovania na oslobodenia od dane priznané po 31. decembri 2003.

44. Pred preskúmaním týchto odvolacích dôvodov je potrebné pripomenúť, že v bode 46 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa uviedol, že považoval za vhodné uplatniť *ex offo* dôvod založený na nedostatočnom odôvodnení sporného rozhodnutia, pokiaľ ide o neuplatnenie článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia č. 659/1999.

45. Na pojednávaní bolo potvrdené, že žalobcovia síce pred Súdom prvého stupňa skutočne spochybnili kvalifikáciu oslobodení od dane ako novú pomoc, ktorú prijala Komisia v spornom rozhodnutí a tvrdili, že predmetné oslobodenia od dane sa mali kvalifikovať ako existujúca pomoc, avšak nikdy neopreli svoje tvrdenie o ustanovenia článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia č. 659/1999. [16]

46. Vzhľadom na nasledujúce úvahy je teda potrebné konštatovať na jednej strane, že účastníci konania pred Súdom prvého stupňa netvrdili, že predmetné oslobodenia od dane sa musia kvalifikovať ako existujúca pomoc podľa článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia č. 659/1999, a na druhej strane, že dôvod uplatnený Súdom prvého stupňa *ex offo*, ktorý spočíva v porušení povinnosti odôvodnenia, pokiaľ ide o neuplatnenie tohto ustanovenia, účastníci konania nešpecifikovali.

A — *O prvom odvolacom dôvode*

1. Tvrdenia účastníkov konania

47. Prvý odvolací dôvod je formálne založený na nedostatku právomoci Súdu prvého

16 — Írsko a Aughinish Alumina tvrdili, že predmetné oslobodenia od dane boli existujúcou pomocou, a to na jednej strane podľa článku 1 písm. b) bodu iii) nariadenia č. 659/1999 z dôvodu, že Komisia do dvoch mesiacov po oznámení pomoci nerozhodla, a na druhej strane na základe článku 1 písm. b) bodu iv) v spojení s článkom 15 ods. 3 toho istého nariadenia z dôvodu, že existovali viac ako 10 rokov a nakoniec z dôvodu, že zodpovedali právnym záväzkom, ktoré Írsko prevzalo pred pristúpením k Európskemu spoločenstvu. Talianska republika sa odvolávala na článok 1 písm. b) bod ii) nariadenia č. 659/1999 z dôvodu, že uvedené oslobodenia od dane boli riadne povolené Radou.

stupňa, na vadách konania, ktoré sa nepriaznivo dotýkajú záujmov odvolateľky, na porušení dispozičnej zásady, na porušení ustanovení článku 230 ES v spojení s článkom 253 ES, ako aj článku 21 Štatútu Súdneho dvora a článkov 44 ods. 1 a 48 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa.

48. Tento odvolací dôvod sa delí na dve časti.

49. V rámci prvej časti odvolacieho dôvodu Komisia tvrdí, že Súd prvého stupňa tým, že uplatnil *ex offo* dôvod založený na nedostatočnom odôvodnení sporného rozhodnutia prekročil rámec konania, tak ako ho vymedzili účastníci konania a tým prekročil svoju právomoc, porušil dispozičnú zásadu, rozhodol *ultra petita* a dopustil sa vady konania, ktorá sa nepriaznivo dotýka záujmov Komisie.

50. Uvádza, že s ohľadom na povinnosti vnútroštátneho súdu pri uplatňovaní práva Spoločenstva, tak ako boli definované v rozsudkoch zo 14. decembra 1995, van Schijndel a van Veen [17], a zo 7. júna 2007, van der Weerd a i. [18], Súd prvého stupňa nemohol uplatniť *ex offo* predmetný dôvod, pretože tento dôvod vôbec nesúvisel s 23 žalobnými dôvodmi, ktoré uviedli účastníci konania. Účastníci konania nikdy netvrdili, že článok 1 písm. b) bod v) nariadenia č. 659/1999 mohol byť relevantný.

51. Uvedený dôvod sa hlavne vôbec netýkal skutočností vyplývajúcich zo spisov týkajúcich sa piatich spojených vecí, ktoré neponechávali žiaden priestor na to, aby bolo možné sa domnievať, že sporné oslobodenia od dane nepredstavovali v čase svojho zavedenia pomoc, a že sa následne stali pomocou v dôsledku vývoja spoločného trhu.

52. V rámci druhej časti Komisia tvrdí, že dôvod, ktorý bol uvedený *ex offo*, sa v skutočnosti týka materiálnej zákonnosti sporného rozhodnutia, a nie jeho odôvodnenia, keďže odôvodnenie vyžadované Súdom prvého stupňa nebolo nevyhnutné na to, aby sa dotknuté osoby oboznámili s dôvodmi sporného rozhodnutia, ani na to, aby súd mohol vykonať svoje preskúmanie. Súd prvého stupňa tak porušil pravidlá o úlohe súdu Spoločenstva, pokiaľ ide o preskúmavanie odôvodnenia napadnutých aktov, tak ako boli spresnené v judikatúre, a najmä v rozsudku z 2. apríla 1998, Komisia/Sytraval a Brink's France [19], v ktorom Súdny dvor jednoznačne rozlišoval medzi dôvodmi spochybňujúcimi vonkajšiu zákonnosť napadnutého aktu, ktoré musí súd Spoločenstva prípadne uplatniť *ex offo*, a dôvodmi týkajúcimi sa vnútornej zákonnosti, ktoré možno preskúmať len na návrh účastníkov konania.

17 — C-430/93 až C-431/93, Zb. s. I-4705.

18 — C-222/05 až C-225/05, Zb. s. I-4233.

19 — C-367/95 P, Zb. s. I-1719.

53. Komisia tvrdí, že Súd prvého stupňa tým, že uplatnil predmetný dôvod, ktorý sa v skutočnosti týka vecnej podstaty sporného rozhodnutia, rovnako porušil pravidlá týkajúce sa povinnosti uviesť žalobné dôvody v žalobe, ktoré sú uvedené v článku 21 Štatútu Súdneho dvora a v článkoch 44 ods. 1 a 48 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa.

54. Odporcovia spochybňujú túto argumentáciu.

2. Posúdenie

55. Zastávam rovnaký názor ako odporcovia, že výhrady, ktoré Komisia uviedla v rámci prvej časti svojho odvolacieho dôvodu, nie sú dôvodné.

56. Po prvé, pokiaľ ide o prvú časť dôvodu, právomoc súdu Spoločenstva uplatniť *ex offo* taký dôvod, aký uplatnil *ex offo* Súd prvého stupňa, nie je možné určiť podľa už citovaných rozsudkov van Schijndel a van Veen alebo van der Weerd a i., ktoré uviedla Komisia.

57. Tieto rozsudky sa týkajú obmedzenia procesnej autonómie členských štátov zásadami ekvivalencie a efektivity. Týkajú sa toho, či vnútroštátny súd podľa toho, či jeho procesné právo stanovuje alebo nestanovuje, že môže uplatniť *ex offo* dôvod podľa vnútroštátneho práva, musí na základe týchto zásad uplatniť *ex offo* právo Spoločenstva. Uvedené rozsudky spresňujú najmä v akej miere zásada efektivity zaväzuje vnútroštátny súd, aby uplatnil *ex offo* dôvod podľa práva Spoločenstva, pokiaľ mu jeho procesné právo nepovoľuje uplatniť *ex offo* dôvod vyplývajúci z vnútroštátneho práva. Práve v tomto kontexte bolo v už citovanom rozsudku van der Weerd a i. rozhodnuté, že vnútroštátny súd nie je povinný uplatniť *ex offo* právo Spoločenstva, pokiaľ samotní účastníci konania mali počas konania možnosť takýto dôvod uplatniť.

58. Toto obmedzenie dosahu zásady efektivity nemožno uplatniť na túto vec, v ktorej ide o posúdenie právomoci súdu Spoločenstva. Táto právomoc vyplýva z autonómnych pravidiel, ktoré upravujú konanie pred súdmi Spoločenstva, alebo z judikatúry.

59. Ako Komisia nepochybne správne pripomenula, z týchto pravidiel, a najmä z článku 21 Štatútu Súdneho dvora, ako aj z článku 44 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa rovnako vyplýva, že spor je určený a vymedzený účastníkmi konania. Z toho vyplýva, že súd Spoločenstva nemôže pri

rozhodovaní ísť nad rámec toho, čo účastníci konania navrhujú. V zásade musí tiež rozhodnúť o týchto návrhoch v rámci právneho a skutkového stavu opísaného účastníkmi konania.

60. Úloha súdu Spoločenstva teda nie je pasívna a nemôže byť obmedzená na posúdenie vecnosti návrhov každého z účastníkov sporu, a to za prísneho držania sa dôvodov a tvrdení, ktoré títo účastníci sporu uviedli. Súd Spoločenstva totiž nemá len funkciu rozhodcu. Musí tiež na základe článku 220 ES zabezpečiť dodržiavanie práva Spoločenstva.

61. Pravidlá týkajúce sa konania pred každým súdom Spoločenstva, ako aj judikatúra, stanovili teda viacero prípadov, v ktorých má súd Spoločenstva má právomoc uplatniť *ex offo* právny dôvod, aby tak splnil svoje poslanie posudzovať otázky zákonnosti.

62. Podľa svojho rokovacieho poriadku môže Súd prvého stupňa konštatovať *ex offo* zrejmý nedostatok svojej právomoci rozhodnúť o návrhu alebo zjavnú neprípustnosť návrhu, alebo prípadne jeho zjavnú právnu nedôvodnosť. [20] Môže tiež skúmať *ex offo*, či existuje prekážka konania z dôvodu verejného záujmu [21], to znamená konštatovať, či došlo k porušeniu základnej podmienky prípustnosti žaloby, ako je dodržanie lehôt na podanie žaloby [22], existencia napadnuteľného aktu [23], aktívna legitimácia [24], atď.

63. Rovnako mu podľa judikatúry prislúcha konštatovať *ex offo* porušenie pravidla právneho poriadku Spoločenstva, pokiaľ sa toto pravidlo zdá byť dostatočne dôležité na to, aby sa mohlo kvalifikovať ako pravidlo verejného poriadku. Bolo tak uznané, že súd Spoločenstva musí konštatovať *ex offo* právnu silu *res iudicata* [25] a nedostatok právomoci pôvodcu aktu [26]. Musí rovnako uplatniť *ex offo* porušenie podstatných formálnych náležitosti, to znamená nedostatky, ktoré majú vplyv na formu aktu alebo na prebiehajúce konanie, a ktoré poškodzujú práva tretích osôb alebo osôb uvedených v tomto akte, alebo ktoré môžu mať vplyv na obsah uvedeného aktu [27], ako je napríklad nedostatočné osvedčenie pravosti aktu [28] či jeho neoznámenie [29].

20 — Článok 92 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, článok 111 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa a článok 76 Rokovacieho poriadku Súdu pre verejnú službu.

21 — Pozri článok 92 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, článok 113 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa a článok 77 Rokovacieho poriadku Súdu pre verejnú službu.

22 — Rozsudok z 29. júna 2000, Politi/Fondation européenne pour la formation, C-154/99 P, Zb. s. I-5019, bod 15 a citovaná judikatúra.

23 — Uznesenie zo 14. januára 1992, ISAE/VP a Interdata/Komisia, C-130/91, Zb. s. I-69, bod 11.

24 — Rozsudky z 29. apríla 2004, Taliansko/Komisia, C-298/00 P, Zb. s. I-4087, bod 35, a z 2. mája 2006, Regione Siciliana/Komisia, C-417/04 P, Zb. s. I-3881, bod 36.

25 — Rozsudok z 1. júna 2006, P & O European Ferries (Vizcaya) a Diputación Foral de Vizcaya/Komisia, C-442/03 P a C-471/03 P, Zb. s. I-4845, bod 45.

26 — Rozsudok z 13. júla 2000, Salzgitter/Komisia, C-210/98 P, Zb. s. I-5843, bod 56.

27 — Túto definíciu použil RIDEAU, J.: Recours en annulation. In: *Jurisclasseur,* 2008, zväzok 331, bod 24.

28 — Rozsudok zo 6. apríla 2000, Komisia/Solvay, C-287/95 P a C-288/95 P, Zb. s. I-2391, bod 55.

29 — Rozsudok z 8. júla 1999, Hoechst/Komisia, C-227/92 P, Zb. s. I-4443, bod 72.

64. V týchto jednotlivých prípadoch je nedostatok, ktorý vykazuje napadnutý akt, dostatočne závažnej povahy, aby odôvodnil sankciu, ktorú uplatnil súd Spoločenstva, aj keď tento nedostatok neuplatnil navrhovateľ. Inými slovami, pokiaľ je napadnutý akt Spoločenstva v rozpore s právnou silou *res iudicata*, alebo ho prijal nepríslušný orgán, alebo došlo k porušeniu podstatných formálnych náležitostí, nie je dôležité, či tento akt rovnako vykazuje nedostatky, ktoré uviedol navrhovateľ na podporu svojho návrhu na zrušenie. Ochrana verejného poriadku Spoločenstva umožňuje súdu posudzujúcemu otázky zákonnosti, a prípadne mu ukladá povinnosť, aby konštatoval, že predmetný akt vykazuje nedostatok, ktorý v každom prípade znamená jeho zrušenie.

65. V súlade s ustálenou judikatúrou spadá nedostatok odôvodnenia pod porušenie podstatných formálnych náležitostí a predstavuje dôvod týkajúci sa verejného poriadku, ktorý musí uplatniť *ex offo* súd Spoločenstva. [30]

66. Uznanie tejto povinnosti by bolo zbavené potrebného účinku, ak by právomoc súdu Spoločenstva uplatniť *ex offo* niektorý z vyššie uvedených dôvodov bola podmienená tým, že takýto dôvod súvisí s dôvodmi a tvrdeniami, ktoré uviedli účastníci konania. Rešpektovanie takejto podmienky by totiž bolo v rozpore so samotným cieľom tejto právomoci uplatniť dôvod *ex offo* práve v situácii, keď bolo porušené pravidlo verejného poriadku a účastníci konania toto porušenie neuplatnili.

67. Súdu Spoločenstva, ktorý rozhodoval o žalobe o neplatnosť, teda nemožno vytýkať, že prekročil rámec sporu, že prekročil svoju právomoc, že rozhodol *ultra petita* a že porušil svoj rokovací poriadok, pokiaľ uplatní *ex offo* takýto dôvod, ktorý sa týka práve zákonnosti aktu, ktorého zrušenie sa požaduje.

68. Rovnako Komisia nedôvodne tvrdí, že Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku prekročil rámec sporu z dôvodu, že dôvod, ktorý bol uplatnený *ex offo*, nesúvisel so skutočnosťami, ktoré uviedli účastníci konania.

69. Ťažko si totiž možno predstaviť, ako by Súd prvého stupňa tým, že uplatní *ex offo* dôvod, ktorý je založený na porušení povinnosti odôvodnenia, mohol prekročiť rámec sporu, keďže je podľa článku 253 ES uložená požiadavka odôvodnenia pre každý akt Spoločenstva. Navyše, toto tvrdenie sa zdá byť o to menej dôvodné, že článok 1 písm. b) bod v) nariadenia č. 659/1999 je výslovne uvedený v spornom rozhodnutí.

30 — Rozsudok z 30. marca 2000, VBA/Florimex a i., C-265/97 P, Zb. s. I-2061, bod 114.

70. Táto analýza nerieši otázku, či Súd prvého stupňa mal dôvod zastávať názor, že sporné rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené, pokiaľ ide o neuplatnenie článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia č. 659/1999. Chcem v tomto štádiu analýzy len uviesť, že Súd prvého stupňa tým, že uplatňuje *ex offo* túto otázku, vykonáva svoju úlohu súdu posudzujúceho otázky legality. Z tohto dôvodu sa tvrdenie Komisie, podľa ktorého zo spisov predložených Súdu prvého stupňa nevyplýva žiadna okolnosť, ktorá by umožňovala vyvodenie záveru, že článok 1 písm. b) bod v) nariadenia č. 659/1999 sa uplatňoval, týka podľa môjho názoru otázky, či je alebo nie je sporné rozhodnutie nedostatočne odôvodnené, pokiaľ ide o neuplatnenie tohto ustanovenia. Toto tvrdenie nemôže spochybniť právomoc Súdu prvého stupňa uplatniť *ex offo* predmetný dôvod.

71. Výhrady uvedené Komisiou v prvej časti skúmaného dôvodu sú teda podľa môjho názoru nedôvodné.

72. Po druhé, na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia v druhej časti skúmaného dôvodu, Súd prvého stupňa pod zámienkou nedostatočného odôvodnenia neuplatnil *ex offo* dôvod týkajúci sa materiálnej zákonnosti sporného rozhodnutia.

73. Nepochybne bolo viackrát rozhodnuté, že ak neodôvodnenie alebo nedostatočné odôvodnenie predstavuje dôvod týkajúci sa verejného poriadku, ktorý musí súd Spoločenstva uplatniť *ex offo*, porušenie právneho pravidla súvisiaceho s uplatňovaním Zmluvy v zmysle článku 230 ES, môže byť preskúmané súdom Spoločenstva len vtedy, ak sa ho žalobca dovoláva.[31] Súdny dvor sa teda domnieval, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď vytýkal inštitúcii, ktorá akt vydala, porušenie požiadavky odôvodnenia, pričom jej mal v skutočnosti vytknúť, že sa dopustila nesprávneho posúdenia.[32] Napadnutý rozsudok však takúto výhradu neobsahuje.

74. Z judikatúry a najmä z už citovaného rozsudku Komisia/Sytraval a Brink's France vyplýva, že dôvod založený na nedostatočnom odôvodnení sa uplatní nielen v prípade, ak napadnutý akt nie je vôbec odôvodnený, ale tiež v prípade, ak je toto odôvodnenie nedostatočné v bode, ktorý môže byť rozhodujúci pre riešenie, ku ktorému inštitúcia Spoločenstva v tomto akte dospela.

75. Vo veci, v ktorej bol vyhlásený tento rozsudok, tak Súd prvého stupňa zrušil rozhodnutie Komisie o zamietnutí sťažnosti Chambre syndicale nationale des entreprises

31 — Rozsudky Komisia/Sytraval a Brink's France, už citovaný, bod 67; VBA/Florimex a i., už citovaný, bod 114; ako aj z 2. októbra 2003, International Power a i./NALOO, C-172/01 P, C-175/01 P, C-176/01 P a C-180/01 P, Zb. s. I-11421, bod 145.

32 — Rozsudky Komisia/Sytraval a Brink's France, už citovaný, body 68 až 72; VBA/Florimex a i., body 111 až 115; ako aj International Power a i./NALOO, už citovaný, bod 144.

de transport de fonds et valeurs (Sytraval) a Brink's France SARL označujúce pomoc poskytnutú Francúzskou republikou spoločnosti Sécuripost SA ako štátnu pomoc. Súdny dvor sa domnieval, že Súd prvého stupňa správne rozhodol, že predmetné rozhodnutie bolo nedostatočne odôvodnené na jednej strane tým, že Komisia opomenula odpovedať na výhradu, ktorá bola výslovne uvedená v sťažnosti, týkajúcej sa úplného alebo čiastočného platenia zamestnancov Sécuripost SA štátom, pričom táto výhrada nemala len okrajový aspekt.

76. Súdny dvor rovnako rozhodol, že toto posúdenie Súdu prvého stupňa bolo na druhej strane dôvodné, pokiaľ ide o výhradu sťažovateľov založenú na absencii odvodov Sécuripost SA do fondov poistenia v nezamestnanosti pre dočasne pridelených úradníkov, na ktoré Komisia odpovedala len vyhlásením, že „nie sú potrebné žiadne odvody do fondov poistenia v nezamestnanosti v súvislosti s miestami dočasne pridelených úradníkov, pretože ich štatút im zaručuje zamestnanie".

77. Naopak, Súdny dvor sa domnieval, že Súd prvého stupňa pod zámienkou údajného nedostatočného odôvodnenia, vytýkal Komisii zjavne nesprávne posúdenie, a spochybňoval tak materiálnu zákonnosť predmetného rozhodnutia, keď napríklad rozhodol, že skutočnosť, že poskytnutie zálohy vo výške 15 000 000 FRF zo strany holdingu dcérskych spoločností Poste spoločnosti Sécuripost SA prestavovalo úplatné plnenie, nepostačovala na preukázanie, že nešlo o štátnu pomoc, pretože takéto úplatné plnenie je možné uskutočniť za sadzbu, ktorá predstavuje osobité zvýhodnenie, takže Komisia mala preskúmať, či uplatnená sadzba zodpovedala trhovej sadzbe. [33]

78. Aj keď vo svetle dvoch naposledy uvedených príkladov môže byť zrejme ťažké určiť presnú hranicu medzi nedostatočným odôvodnením a nesprávnym posúdením, nič to nemení na tom, že dôvod, ktorý Súd prvého stupňa uplatnil *ex offo* v napadnutom rozsudku neodchyľuje od svojho účelu a jasne sa podľa môjho názoru týka odôvodnenia sporného rozhodnutia.

79. Pripomínam totiž, že Súd prvého stupňa sa domnieval, že sporné rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené, keďže v odôvodnení č. 69 tohto rozhodnutia je bez akéhokoľvek vysvetlenia uvedené, že článok 1 písm. b) bod v) nariadenia č. 659/1999 sa v prejednávanej veci neuplatňuje. Súd prvého stupňa teda nemohol spochybniť dôvodnosť odôvodnenia, na základe ktorého sa Komisia domnievala, že toto ustanovenie sa neuplatňovalo, pretože toto odôvodnenie nie je spresnené.

33 — Rozsudok Komisia/Sytraval a Brink's France, už citovaný, bod 70.

80. Ešte raz je potrebné uviesť, že táto analýza nerieši odpoveď na otázku, či Komisia mala uviesť odôvodnenie, na základe ktorého sa článok 1 písm. b) bod v) nariadenia č. 659/1999 v prejednávanej veci neuplatnil, alebo inými slovami, či sporné rozhodnutie v tomto bode vykazuje nedostatočné odôvodnenie odôvodňujúce jeho zrušenie. Táto otázka, ktorá je predmetom štvrtého a piateho odvolacieho dôvodu, bude preskúmaná nižšie. Podľa môjho názoru musí byť jasne odlíšená od problematiky posudzovanej v rámci prvého odvolacieho dôvodu, ktorá sa týka právomoci súdu Spoločenstva uplatniť *ex offo* taký právny dôvod, ako je právny dôvod založený na porušení povinnosti odôvodnenia.

81. Zdá sa mi dôležité v tomto štádiu analýzy potvrdiť, že Súd prvého stupňa ako súd posudzujúci otázky zákonnosti, mal nevyhnutnú právomoc na to, aby uplatnil *ex offo* takýto dôvod, v súlade s judikatúrou, podľa ktorej mu prislúcha uplatniť *ex offo* akýkoľvek dôvod, ktorý je založený na porušení podstatných formálnych náležitostí.

82. Navrhujem teda Súdnemu dvoru, aby zamietol prvý odvolací dôvod ako nedôvodný.

B — *O druhom odvolacom dôvode*

1. Tvrdenia účastníkov konania

83. Komisia tvrdí, že dôvod, ktorý Súd prvého stupňa uplatnil *ex offo* nebol prerokovaný, ani zmienený počas písomnej alebo ústnej časti konania pred týmto súdom. Tvrdí, že Súd prvého stupňa tak porušil zásadu kontradiktórnosti, ktorá predstavuje všeobecnú zásadu konania pred súdmi Spoločenstva, ktorá je zakotvená v článku 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý bol podpísaný v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDĽP“).

84. Odporcovia v podstate tvrdia, že podľa článku 62 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa, tento súd disponuje diskrečnou právomocou nariadiť opätovné otvorenie ústnej časti konania, a že z tohto článku a článku 113 toho istého rokovacieho poriadku vyplýva, že povinnosť vypočuť účastníkov konania pred tým, než tento súd uplatní určitý dôvod *ex offo,* sa uplatní len pokiaľ ide o dôvody, ktoré vedú k neprípustnosti žaloby alebo k nevydaniu rozhodnutia vo veci. Uvádzajú tiež, že článok 6 EDĽP sa neuplatňuje na právnické osoby riadiace sa verejným právom, ako je Komisia. V opačnom prípade tvrdia, že rozsah zásady kontradiktórnosti sa musí prispôsobiť dotknutým účastníkom konania a povahe veci.

85. Odporcovia uvádzajú, že táto zásada bola v prejednávanej veci dodržaná, keďže napadnutý rozsudok nie je založený na dokumentoch alebo skutočnostiach, o ktorých Komisia nevedela.

86. Odporcovia navyše tvrdia, že záujmy Spoločenstva neboli dotknuté. Na jednej strane práva Komisie neboli porušené, keďže Komisia nebola vyhlásená za občianskoprávne alebo trestnoprávne zodpovednú. Na druhej strane nedostatok odôvodnenia nebolo možné napraviť *a posteriori*, takže opätovné otvorenie ústnej časti konania by nemohlo umožniť Komisii uviesť tvrdenia vedúce Súd prvého stupňa k tomu, aby tento dôvod neuplatnil *ex offo*.

2. Posúdenie

87. Bezvýhradne zdieľam postoj Komisie.

88. Pokiaľ, ako som už predtým uviedol, mal Súd prvého stupňa nepochybne právomoc uplatniť *ex offo* takýto dôvod, zdá sa mi podstatné aj tvrdenie, že túto právomoc bolo možné platne vykonať len pri dodržaní zásady kontradiktórnosti.

89. Súdny dvor potvrdil dôležitosť tejto zásady a jej značný dosah v právnom poriadku Spoločenstva. V súlade s ustálenou judikatúrou tak prestavuje základnú zásadu [34], ktorá sa musí dodržať aj v prípade neexistencie osobitnej právnej úpravy v rámci akéhokoľvek konania, ktoré môže viesť k vydaniu rozhodnutia inštitúcie Spoločenstva, ktorým môžu byť významne dotknuté záujmy niektorej osoby. [35]

90. Pred súdmi Spoločenstva sa teda uplatňuje zásada kontradiktórnosti. Navyše, môže prospievať všetkým účastníkom sporu, a to tak súkromným osobám, ako aj členským štátom [36] alebo inštitúciám. V súlade s touto citáciou z rozsudku Snupat/Vysoký úrad [37] „by bolo v rozpore so základnou právnou zásadou, ak by sa súdne rozhodnutie zakladalo na skutočnostiach alebo dokumentoch, s ktorými sa účastníci konania, alebo jeden z nich, nemohli zoznámiť, a preto sa k nim nemohli vyjadriť".

91. Táto formulácia preukazuje, že zásada kontradiktórnosti je vlastná pojmu „právny štát" a že znamená predchádzajúcu diskusiu vo vzťahu ku všetkým skutočnostiam, na ktorých súd, pred ktorým sa vedie konanie, založí svoje rozhodnutie, a to bez ohľadu na postavenie účastníkov v tomto konaní. Inšti-

34 — Rozsudok z 10. júla 2008, Bertelsmann a Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, Zb. s. I-4951, bod 61.

35 — Rozsudky z 13. februára 1979, Hoffmann-La Roche/Komisia, 85/76, Zb. s. 461, bod 9, a z 10. júla 2001, Ismeri Europa/Dvor audítorov, C-315/99 P, Zb. s. I-5281, bod 28.

36 — Pozri najmä rozsudok z 9. júna 2005, Španielsko/Komisia, C-287/02, Zb. s. I-5093, bod 37.

37 — Rozsudok z 22. marca1961, 42/59 a 49/59, Zb. s. 101, 156.

túcie Spoločenstva, ktorých akty podliehajú preskúmaniu zákonnosti pred súdom Spoločenstva a ktoré sú v tomto rámci účastníkmi konania, musia mať teda zo zásady kontradiktórnosti tiež prospech, a to za rovnakých podmienok ako ostatné osoby podliehajúce súdnej právomoci, ktoré sú uvedené v článku 230 ES, nezávisle na tom, či sú alebo nie sú oprávnené dovolávať sa porušenia článku 6 EDĽP pred Európskym súdom pre ľudské práva.

92. Podľa judikatúry zásada kontradiktórnosti znamená na jednej strane právo každého účastníka konania zoznámiť sa so skutočnosťami, na ktorých súd založí svoje rozhodnutie a na druhej strane právo vyjadrovať sa k nim. [38] Táto judikatúra je v súlade s výkladom práva na kontradiktórne konanie zo strany Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorého je toto právo obsiahnuté v pojme „spravodlivé súdne konanie“, ktorý je uvedený v článku 6 EDĽP. [39]

93. Zásada kontradiktórnosti nepriznáva každému účastníkovi konania len právo oboznámiť sa a vyjadrovať sa k listinám a pripomienkam, ktoré súdu predložila protistrana. Znamená tiež právo oboznámiť sa a vyjadrovať sa k skutočnostiam, ktoré súd uplatnil *ex offo*, a na ktorých súd zamýšľa založiť svoje rozhodnutie.

94. Súdny dvor jasne uznal existenciu tohto práva, keď Súd prvého stupňa zakladá svoje rozhodnutie na skutočnostiach a dokumentoch, s ktorými sa účastníci konania nemohli oboznámiť. [40] Naopak, pokiaľ sa nemýlim, Súdny dvor dodnes toto právo neuznal v prípade, v ktorom súd Spoločenstva zamýšľa vyriešiť spor na základe dôvodu týkajúceho sa verejného poriadku, ktorý bol uplatnený *ex offo*.

95. Podľa môjho názoru sa v tomto prípade vyžaduje povinnosť dodržiavať zásadu kontradiktórnosti v rovnakej miere.

96. Ako totiž Komisia zdôraznila vo svojich písomných pripomienkach, túto povinnosť možno úplne jasne vyvodiť z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Podľa tejto judikatúry musí aj samotný súd dodr-

38 — Pozri v tomto zmysle rozsudky z 10. januára 2002, Plant a i./Komisia a South Wales Small Mines, C-480/99 P, Zb. s. I-265, body 25 až 34; ako aj zo 14. februára 2008, Varec, C-450/06, Zb. s. I-581, bod 47.

39 — Pozri najmä rozsudok ESĽP Nideröst-Huber v. Švajčiarsko z 18. februára 1997 (*Zbierka rozsudkov a rozhodnutí* 1997-I, s. 108, § 24).

40 — Pozri rozsudok Plant a i./Komisia a South Wales Small Mines, už citovaný, body 25 až 34. Súdny dvor sa domnieval, že Súd prvého stupňa porušil zásadu kontradiktórnosti, keď založil svoje rozhodnutie o neprípustnosti žaloby, ktorú podali žalobcovia, na skutočnostiach uvedených v spojenej veci, s ktorými sa títo žalobcovia nemohli zoznámiť. Pozri rovnako rozsudok z 13. decembra 2005, Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum (C-78/03 P, Zb. s. I-10737, body 44 až 50), v ktorom Súdny dvor vyhlásil za dôvodnú výhradu, ktorú uviedla Komisia a podľa ktorej Súd prvého stupňa nesprávne prekvalifikoval žalobu podanú žalobcom tak, že smeruje k ochrane procesných práv, ktoré žalobca vyvodzuje z článku 88 ods. 2 ES a pritom neumožnil tejto inštitúcii, aby odpovedala na žalobný dôvod založený na porušení týchto procesných práv.

žiavať zásadu kontradiktórnosti, a to predovšetkým ak odmietne odvolanie alebo rozhodne spor na základe dôvodu, ktorý bol uplatnený *ex offo*. [41]

97. Navyše, s ohľadom na ciele, ktoré sleduje zásada kontradiktórnosti, nevidím rozdiel medzi situáciou, na ktorú odkazuje už citovaný rozsudok Plant a i./Komisia a South Wales Small Mines, v ktorej chce súd založiť svoje rozhodnutie na skutočnostiach alebo dokumentoch, ku ktorým sa účastníci konania nevyjadrili, a situáciou, v ktorej súd uplatňuje *ex offo* čisto právny dôvod.

98. Zásade kontradiktórnosti totiž možno pripísať dva ciele. Prvý z nich je informovanie súdu. Tým, že všetky skutočnosti, ktoré môžu mať dopad na riešenie sporu podliehajú vyjadreniu účastníkov konania, môže súd rozhodnúť úplne nestranne s úplnou znalosťou veci, a to z právneho, ako aj skutkového hľadiska.

99. Druhým cieľom je založiť dôveru, ktorú musia mať osoby podliehajúce súdnej právomoci, pokiaľ ide o výkon spravodlivosti. Táto dôvera znamená, že účastníkom konania sa zaručí možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, na ktorých súd založil svoje rozhodnutie.

41 — Pozri najmä rozsudky ESĽP Clinique des Acacias a i. v. Francúzsko z 13. októbra 2005, § 38; ako aj Prikyan a Angelova v. Bulharsko zo16. februára 2006, § 42.

100. Tieto úvahy sa uplatnia tiež v prípade, ak súd Spoločenstva uplatňuje *ex offo* čisto právny dôvod. Rozhodnutie sporu aj pri uplatnení právnej normy týkajúcej sa verejného poriadku tak nevyhnute vychádza z posúdenia súdu, ktoré môže byť obohatené a posilnené, alebo v opačnom prípade vyvrátené pripomienkami účastníkov konania. Rovnako, pokiaľ ide o účastníka, ktorý nemal vo veci úspech, skutočnosť, že nemohol predložiť svoje pripomienky k právnej norme, ktorá bola v jeho neprospech, aj keď ide o pravidlo verejného poriadku, môže u neho legitímne vyvolať dojem, keďže sa nemohol brániť, že súd bol spojencom jeho protistrany.

101. Nepochybne, ako zdôrazňujú odporcovia, zásada kontradiktórnosti nie je absolútna a môže byť predmetom výnimiek.

102. Pokiaľ ide o písomnosti a informácie, ktoré predložil súd, je teda prípustné, že ich poskytnutie podliehalo obmedzeniam, pokiaľ je to odôvodnené zachovaním základných práv alebo dôležitým verejným záujmom, ako je ochrana obchodného tajomstva [42]. Rovnako súd Spoločenstva je podľa svojho

42 — V už citovanom rozsudku Varec (body 47, 50 a 51) Súdny dvor rozhodol, že v rámci žaloby podanej proti rozhodnutiu, ktoré prijal verejný obstarávateľ ohľadom postupu verejného obstarávania, musí byť zásada kontradiktórnosti, pokiaľ ide o všetky informácie týkajúce sa predmetného postupu verejného obstarávania, v rovnováhe s právom ostatných hospodárskych subjektov na ochranu ich dôverných údajov a ich obchodného tajomstva. Pozri v tom istom zmysle článok 116 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa, ktorý upravuje možnosť, aby predseda Súdu prvého stupňa neposkytol vedľajším účastníkom konania písomnosti v spise, ktoré majú dôverný charakter.

rokovacieho poriadku oprávnený nariadiť predbežné opatrenia v rámci konania o nariadení predbežného opatrenia „ešte predtým, ako druhý účastník konania predloží svoje pripomienky“. [43] Nakoniec, súd Spoločenstva môže uznesením a bez predchádzajúceho vypočutia žalobcu odmietnuť žalobu, ak je zjavne nepríslušný rozhodnúť o žalobe, alebo ak je táto žaloba zjavne neprípustná, alebo ak žalobe zjavne chýba akýkoľvek právny základ. [44]

103. Tieto jednotlivé prípady sa však musia podľa môjho názoru chápať ako výnimky zo zásady. Všetky sa týkajú osobitných situácií, v ktorých existuje legitímny dôvod odchýliť sa od zásady kontradiktórnosti. V prvých dvoch prípadoch ide o ochranu dôležitého verejného záujmu, s ktorým musí byť zásada kontradiktórnosti v rovnováhe, alebo o zaručenie účinnosti predbežného opatrenia nariadeného v rámci konania o nariadení predbežného opatrenia.

104. Nakoniec, pokiaľ ide o uznesenia vydané v prípade zjavného nedostatku právomoci, zjavnej neprípustnosti alebo nedostatku právneho základu, odchýlenie sa od zásady kontradiktórnosti, aj keď je viac diskutabilné, je však možné vysvetliť tým, že odmietnutie je také jednoznačné, že o tom nie je žiaden spor. Inými slovami, možno pripustiť, že odmietnutie žaloby nevychádza z posúdenia súdom, ale z jednoduchého konštatovania jedného z týchto dôvodov.

105. Z toho vyplýva, že článok 113 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa nemožno vykladať v tom zmysle, že súd Spoločenstva by mal v prípade uplatňovania *ex offo* dodržiavať zásadu kontradiktórnosti len v prípadoch uvedených v tomto ustanovení, to znamená, keď uplatňuje prekážku konania z dôvodu verejného záujmu alebo konštatuje, že žaloba sa stala bezpredmetná.

106. Vzhľadom na vyššie uvedené sa podľa môjho názoru musí tento článok chápať v tom zmysle, že zveruje súdu Spoločenstva právomoc *ex offo*, a nie že obmedzuje dosah zásady kontradiktórnosti. Práve naopak, tým, že uvedený článok výslovne stanovuje, že účastníci konania musia byť vypočutí, potvrdzuje dôležitosť tejto základnej zásady v prípade, ak súd uplatňuje *ex offo* niektorý dôvod. Musí sa chápať ako osobitné uplatnenie základnej zásady kontradiktórnosti.

107. Súd Spoločenstva musí teda dodržiavať túto zásadu v prípade, ak zamýšľa vyriešiť spor na základe dôvodu týkajúceho sa verejného poriadku, ktorý bol uplatnený *ex offo*. Na tento

43 — Článok 84 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, článok 105 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa a článok 104 ods. 3 Rokovacieho poriadku Súdu pre verejnú službu.

44 — Článok 92 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, článok 111 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa a článok 76 Rokovacieho poriadku Súdu pre verejnú službu.

účel mu prislúcha podrobiť tento dôvod vyjadreniu účastníkov konania, prípadne tým, že opätovne otvorí ústnu časť konania.

108. Je nesporné, že Súd prvého stupňa túto povinnosť v tejto veci porušil.

109. Odporcovia však spochybňujú, že zásada kontradiktórnosti bola porušená z dôvodu, že vzhľadom na to, že nedostatok odôvodnenia nebolo možné odstrániť, opätovné otvorenie ústnej časti konania nemohlo Komisii umožniť uviesť tvrdenia vedúce Súd prvého stupňa k tomu, aby neuplatnil *ex offo* predmetný dôvod. Záujmy Komisie teda neboli dotknuté.

110. Zásada kontradiktórnosti je nepochybne spojená s právom na obranu a nie je prípustné, aby sa tieto práva uplatňovali čisto formalisticky. V súlade s ustálenou judikatúrou je na to, aby bolo uznané porušenie práva na obranu účastníka konania, ktoré by malo za následok zrušenie aktu Spoločenstva, potrebné, aby boli dotknuté záujmy tohto účastníka konania. [45]

45 — Pozri ako príklad uplatnenia tejto judikatúry rozsudok z 2. októbra 2003, Corus UK/Komisia, C-199/99 P, Zb. s. I-11177, body 19 až 25.

111. Vzhľadom na ciele, ktoré sleduje zásada kontradiktórnosti a na význam tejto zásady v právnom poriadku Spoločenstva, je však ťažko predstaviteľné pripustiť, že by neboli dotknuté záujmy účastníkov konania v prípade, ak súd uplatňuje *ex offo* právny dôvod týkajúci sa verejného poriadku, na ktorom zamýšľa založiť svoje rozhodnutie a ktorý nespadá do rámca uznesení o zjavnom nedostatku právomoci alebo zjavnej neprípustnosti. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že článok 113 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa ukladá súdu povinnosť vypočuť bez obmedzenia účastníkov konania v prípade prekážok konania z dôvodu verejného záujmu, ktoré boli uplatnené *ex offo*.

112. Z toho vyplýva, že aj keď sa v očiach súdu javí riešenie sporu nepochybné v tom zmysle, že pripomienky účastníkov konania nemajú naň žiaden vplyv, účastníci konania majú napriek tomu právo byť o tomto dôvode vopred informovaní a predložiť k nemu svoje pripomienky.

113. Navyše, v tejto veci nemožno zrejme vylúčiť, že dodržiavanie zásady kontradiktórnosti mohlo mať dopad na rozhodnutie Súdu prvého stupňa.

114. V tomto štádiu analýzy totiž nezáleží na tom, či nedostatok odôvodnenia aktu Spoločenstva je nedostatkom, ktorý v zásade

nemožno napraviť. Dôležité je to, že analýza Súdu prvého stupňa, podľa ktorej sporné rozhodnutie porušuje povinnosť odôvodnenia, vychádza zo skutočného posúdenia a že môže byť predmetom sporu.

115. Posúdenie dodržiavania požiadavky odôvodnenia aktu Spoločenstva totiž vychádza z konkrétnej analýzy tohto aktu s ohľadom na viacero kritérií citovaných v ustálenej judikatúre.

116. Odôvodnenie požadované článkom 253 ES musí byť prispôsobené povahe predmetného aktu a musia z neho jasne a jednoznačne vyplývať úvahy inštitúcie, ktorá akt prijala, umožňujúce zúčastneným osobám pochopiť dôvody prijatia opatrenia a príslušnému súdu preskúmať ho. Požiadavka odôvodnenia musí byť posudzovaná v závislosti od okolností prípadu, najmä v závislosti od obsahu aktu, povahy uvádzaných dôvodov a záujmu, ktorý na jeho objasnení môžu mať osoby, ktorým je akt určený, alebo iné osoby, ktorých sa akt priamo a osobne týka. Nevyžaduje sa, aby odôvodnenie presne uvádzalo všetky relevantné skutkové a právne okolnosti, pretože otázka, či odôvodnenie aktu spĺňa požiadavky článku 253 ES, sa musí posudzovať s ohľadom nielen na jeho znenie, ale tiež na jeho kontext, ako aj na súhrn právnych pravidiel upravujúcich predmetnú oblasť. [46]

117. V bodoch 56 až 62 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa uviedol dôvody, na základe ktorých mala podľa neho Komisia preskúmať, či sporné oslobodenia od dane sa mohli považovať sa existujúcu pomoc v zmysle článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia č. 659/1999 a na základe ktorých vyvodil záver, že sporné rozhodnutie bolo nedostatočne odôvodnené, keďže sa obmedzilo len na konštatovanie, že sa toto ustanovenie neuplatní.

118. Nie je možné vylúčiť, že posúdenie Súdu prvého stupňa mohlo byť odlišné, ak by sa Komisii umožnilo predložiť svoje pripomienky k týmto skutočnostiam, a uviesť pred Súdom prvého stupňa tie isté tvrdenia, ktoré uviedla v rámci štvrtého a piateho dôvodu v tomto odvolaní.

119. S ohľadom na všetky tieto úvahy navrhujem Súdnemu dvoru, aby vyhlásil, že druhý odvolací dôvod, ktorý uvádza Komisia, je dôvodný, a aby rozhodol, že Súd prvého stupňa tým, že zrušil sporné rozhodnutie na základe dôvodu uplatneného *ex offo*, ku

46 — Pozri najmä rozsudky z 15. apríla 2008, Nuova Agricast, C-390/06, Zb. s. I-2577, bod 79; ako aj z 1. júla 2008, Chronopost a La Poste/UFEX a i., C-341/06 P a C-342/06 P, Zb. s. I-4777, bod 88 a citovanú judikatúru.

ktorému sa účastníci konania nevyjadrovali, porušil zásadu kontradiktórnosti a tým poškodil záujmy Komisie.

120. V dôsledku toho navrhujem zrušiť napadnutý rozsudok.

C — O dôsledkoch zrušenia napadnutého rozsudku

121. Článok 61 Štatútu Súdneho dvora uvádza, že v prípade zrušenia rozsudku napadnutého odvolaním, Súdny dvor môže buď vrátiť vec Súdu prvého stupňa, alebo sám rozhodnúť o veci samej, ak to stav konania dovoľuje.

122. Spor vo veci samej má dva aspekty. Na jednej strane je sporné rozhodnutie predmetom žaloby o neplatnosť, založenej na viacerých dôvodoch, ktoré Súd prvého stupňa nepreskúmal, a ktoré v dôsledku toho nemôžu byť preskúmané Súdnym dvorom.

123. Na druhej strane Súd prvého stupňa dospel k záveru, že uvedené rozhodnutie porušuje povinnosť odôvodnenia a tento bod by mal tento súd preskúmať pred posúdením žalobných dôvodov smerujúcich k zrušeniu, ktoré uviedli účastníci konania.

124. Keďže otázka, či sporné rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené, pokiaľ ide o neuplatnenie článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia č. 659/1999, bola predmetom kontradiktórneho prerokovania pred Súdnym dvorom, zastávam názor, že pokiaľ ide o tento bod, stav konania dovoľuje, aby sa o ňom rozhodlo.

125. Ako Komisia okrem toho uviedla, rozhodnutie Súdnym dvorom je zrejme jediným možným riešením pre riadny výkon spravodlivosti. Umožní totiž vyhnúť sa tomu, aby sa prerokovanie tejto otázky opakovalo pred Súdom prvého stupňa a prípadne viedlo k vydaniu rozsudku obmedzeného na uvedenú otázku, ktorý by v najhoršom prípade mohol byť predmetom odvolania a nového vrátenia veci Súdu prvého stupňa na účely preskúmania žalobných dôvodov smerujúcich k zrušeniu, ktoré uviedli účastníci konania.

126. Súdny dvor už tak postupoval v už citovanom rozsudku Plant a i./Komisia a South Wales Small Mines, v ktorom sa

rozhodol preskúmať prípustnosť žaloby [47] po tom, čo konštatoval, že sa Súd prvého stupňa dopustil vád konania, ktoré sa nepriaznivo dotýkajú záujmov žalobcov tým, že vyhlásil žalobu, ktorú podali žalobcovia, za neprípustnú na základe písomností, s ktorými sa nemohli oboznámiť.

127. Navrhujem teda Súdnemu dvor, aby spoločne preskúmal štvrtý a piaty odvolací dôvod Komisie, v ktorých sa Komisia snaží preukázať, že napadnutý rozsudok je nesprávny v tom, že Súd prvého stupňa rozhodol, že sporné rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené, pokiaľ ide o neuplatnenie článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia č. 659/1999.

1. Tvrdenia účastníkov konania

128. Štvrtý a piaty odvolací dôvod Komisie je založený na porušení článku 253 ES v spojení s článkom 87 ods. 1 ES a článkom 88 ods. 1 ES, respektíve v spojení s pravidlami o priebehu konania v oblasti štátnej pomoci a s článkom 1 písm. b) bodom v) nariadenia č. 659/1999.

129. V rámci svojho štvrtého odvolacieho dôvodu Komisia tvrdí, že odôvodnenie sporného rozhodnutia preukazuje, že predmetné oslobodenia od dane boli vždy pomocou od doby, keď boli zavedené, keďže v uvedenom rozhodnutí sa právne dostatočným spôsobom a v súlade s požiadavkami judikatúry uvádza, že uvedené oslobodenia od dane mohli ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a narušiť hospodársku súťaž. Za týchto podmienok nebolo podľa tejto inštitúcie potrebné podrobnejšie vysvetliť dôvody, na základe ktorých sa článok 1 písm. b) bod v) nariadenia č. 659/1999 neuplatnil.

130. V rámci svojho piateho odvolacieho dôvodu Komisia uvádza, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď sa domnieval, že osobitné okolnosti, ktoré sa celkovo týkali konania Rady alebo Komisie, vyžadovali, aby sporné rozhodnutie obsahovalo osobitné odôvodnenie, pokiaľ ide o uplatnenie článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia č. 659/1999, zatiaľ čo pojem štátnej pomoci, či už existujúcej alebo novej, je objektívny a nemôže závisieť od konania alebo vyhlásení inštitúcií, a to *a fortiori*, keď toto konanie alebo tieto vyhlásenia nesúvisia s konaním o preskúmaní pomoci. Súd prvého stupňa tak spochybnil názor prijatý Súdnym dvorom v rozsudku z 22. júna 2006, Belgicko a Forum 187/Komisia [48].

131. Vo vyjadrení k štvrtému odvolaciemu dôvodu odporcovia uvádzajú, že dôvody neuplatnenia článku 1 písm. b) bodu v)

47 — Rozsudok Plant a i./Komisia a South Wales Small Mines, už citovaný, bod 35.

48 — C-182/03 a C-217/03, Zb. s. I-5479.

nariadenia č. 659/1999 nemožno jasne vyvodiť zo sporného rozhodnutia, ktoré tak nezodpovedá požiadavke jasného a jednoznačného odôvodnenia. Súd prvého stupňa okrem toho vytýkal Komisii, že neuviedla dôvody, na základe ktorých dospela k záveru, že sporné oslobodenia od dane narúšajú hospodársku súťaž na spoločnom trhu, zatiaľ čo ich predtým zrejme posúdila opačne. V tomto kontexte Súd prvého stupňa správne s ohľadom na judikatúru rozhodol, že Komisia mala uviesť dôvody preukazujúce, že vykonala analýzu, ktorá odôvodňuje jej záver. V rámci tohto odvolacieho dôvodu sa Komisia snaží o nápravu nedostatočného odôvodnenia sporného rozhodnutia a o to, aby Súdny dvor rozhodol o meritórnych otázkach, ktoré nesúvisia s týmto nedostatkom.

132. Vo vyjadrení k piatemu odvolaciemu dôvodu odporcovia tvrdia, že Súd prvého stupňa nespochybnil objektívnu povahu pojmu štátnej pomoci, ale že sa len domnieval, že vzhľadom na predchádzajúce rozhodnutia Rady a Komisie a na legitímnu dôveru, ktorú tieto rozhodnutia vyvolali ohľadom legality sporných oslobodení od dane, mala Komisia v spornom rozhodnutí vysvetliť dôvody, ktoré objektívne viedli k vylúčeniu uplatnenia článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia č. 659/1999. Keďže odôvodnenie rozhodnutia musí byť uvedené v samotnom rozhodnutí, nemôžu vysvetlenia poskytnuté Komisiou nahradiť chýbajúce odôvodnenie.

2. Posúdenie

133. Zastávam názor, že skutočnosť, že v spornom rozhodnutí nebolo vysvetlené, prečo sa neuplatnil článok 1 písm. b) bod v) nariadenia č. 659/1999, neodôvodňuje zrušenie tohto rozhodnutia z dôvodu porušenia povinnosti odôvodnenia.

134. V súlade s vyššie uvedenou judikatúrou musí byť otázka, či akt Spoločenstva spĺňa povinnosť odôvodnenia uloženú článkom 253 ES, predmetom konkrétneho posúdenia, a to najmä z hľadiska obsahu predmetného aktu, okolností, za ktorých bol prijatý, ako aj potreby poskytnúť vysvetlenie osobám, ktoré sú týmto aktom bezprostredne a osobne dotknuté.

135. Ako som už uviedol, Komisia v spornom rozhodnutí dospela k záveru, že oslobodenia od spotrebnej dane z minerálnych olejov, ktoré boli povolené Radou na návrh Komisie, predstavovali novú pomoc, ktorá nebola zlučiteľná s pravidlami Zmluvy v oblasti štátnej pomoci.

136. Ako Súd prvého stupňa zdôraznil v bodoch 56 až 62 napadnutého rozsudku, z odôvodnení týchto rozhodnutí o povolení

vyplývajú niektoré poznatky, na základe ktorých sa dotknuté členské štáty a podniky mohli legitímne domnievať, že Komisia zastávala názor, že tieto oslobodenia od dane neboli štátnou pomocou, najmä preto, že neviedli k narušeniu hospodárskej súťaže.

137. Bolo teda dôležité, aby Komisia v spornom rozhodnutí jasne uviedla dôvody, na základe ktorých dospela k opačnému záveru. Mala osobitne uviesť dôvody, prečo sa domnievala, že predmetné oslobodenia od dane narúšali alebo hrozili narušením hospodárskej súťaže v zmysle článku 87 ods. 1 ES.

138. V odôvodneniach č. 58 až 64 vyššie uvedeného rozhodnutia Komisia uviedla dôvody, na základe ktorých sa domnieva, že predmetné oslobodenia od dane prestavujú štátnu pomoc. Uviedla, že tieto oslobodenia od dane spĺňajú podmienky požadované v článku 87 ods. 1 ES, to znamená, že určitým spoločnostiam poskytujú zvýhodnenie, pričom toto zvýhodnenie je poskytnuté zo štátnych zdrojov, že ovplyvňujú obchod medzi členskými štátmi a že narúšajú alebo hrozia narušením hospodárskej súťaže.

139. Podľa odôvodnenia č. 59 sporného rozhodnutia sú oslobodenia od dane financované zo štátnych zdrojov, keďže štát sa vzdáva určitých príjmov, ktoré mohol vybrať. Podľa odôvodnenia č. 60 tohto rozhodnutia poskytujú oslobodenia od dane výhodu svojim príjemcom, pretože znižujú cenu dôležitej suroviny. Nakoniec, podľa odôvodnení č. 61 a 62 uvedeného rozhodnutia možno predpokladať, že uvedené oslobodenia od dane ovplyvňujú obchod v rámci Spoločenstva a narúšajú alebo hrozia narušením hospodárskej súťaže, pretože oxid hlinitý je predmetom obchodu medzi členskými štátmi a vyrába sa tiež v Nemecku, Grécku, Španielsku a Maďarsku, a pretože tieto oslobodenia od dane boli podľa vlastných vyjadrení príjemcov a Francúzskej republiky zavedené s cieľom, aby európski výrobcovia boli konkurencieschopní v celosvetovom meradle.

140. Treba uviesť, že podľa týchto posúdení Komisie sú všetky tieto podmienky, vrátane narušenia alebo hrozby narušenia hospodárskej súťaže medzi členskými štátmi, splnené bez časového obmedzenia, to znamená od doby, keď boli predmetné oslobodenia od dane zavedené.

141. Z tohto odôvodnenia jasne vyplýva, že Komisia sa domnievala, že predmetné oslobodenia sa nestali štátnou pomocou v dôsledku vývoja spoločného trhu, ale že podliehali tejto kvalifikácii od samého začiatku, takže nemajú *a priori* spadať do pôsobnosti článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia č. 659/1999.

142. Z toho možno rovnako v tomto štádiu výkladu sporného rozhodnutia vyvodiť, že ak sa Komisia domnievala, pri povoľovaní uvedených oslobodení od dane Radou, že neboli v rozpore s pravidlami Zmluvy v oblasti štátnej pomoci, bolo toto posúdenie nesprávne a že v rámci osobitného konania o preskúmaní stanoveného v článku 88 ES dospela k opačnému záveru.

143. Komisia v spornom rozhodnutí následne uviedla dôvody, na základe ktorých sú predmetné oslobodenia od dane novou pomocou a nie existujúcou pomocou. Uviedla, že tieto oslobodenia od dane neexistovali pred pristúpením troch členských štátov, že nikdy neboli analyzované na základe pravidiel Zmluvy v oblasti štátnej pomoci a že neboli oznámené.

144. Práve v tomto rámci Komisia v odôvodnení č. 69 sporného rozhodnutia uviedla, že článok 1 písm. b) bod v) nariadenia č. 659/1999 sa v prejednávanom prípade neuplatňuje.

145. S ohľadom na výklad tohto ustanovenia v už citovanom rozsudku Belgicko a Forum 187/Komisia sa toto tvrdenie javí dôvodným. V bode 71 tohto rozsudku bolo totiž rozhodnuté, že toto ustanovenie sa neuplatní v prípade, ak Komisia zmení svoje posúdenie týkajúce sa vnútroštátneho opatrenia.

146. Komisia nepochybne nedoplnila toto vysvetlenie k odôvodneniu č. 69 sporného rozhodnutia. V tomto ohľade možno prípadne vyjadriť poľutovanie nad tým, že Komisia neuviedla, že posúdenie, ktoré uskutočnila ohľadom týchto oslobodení v rámci ich povolenia Radou, na základe smerníc týkajúcich sa spotrebnej dane z minerálnych olejov, nemohlo odôvodniť zaradenie uvedených oslobodení do pôsobnosti článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia č. 659/1999. Toto poľutovanie by sa mohlo rovnako týkať aj skutočnosti, že v čase, keď bolo sporné rozhodnutie prijaté, nebol ešte vydaný už citovaný rozsudok Belgicko a Forum 187/Komisia.

147. Domnievam sa však, že takéto vysvetlenie nebolo skutočne nevyhnuté vzhľadom na znenie článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia č. 659/1999, pretože toto ustanovenie sa netýka zmeny posudzovania inštitúciami Spoločenstva, ale len „vývoja spoločného trhu“ alebo „liberalizácie činnosti právom Spoločenstva“.

148. Súd prvého stupňa v každom prípade nedôvodne vytýkal Komisii, že nepreskúmala otázku, či sporné oslobodenia od dane bolo možné považovať za existujúcu pomoc v zmysle tohto ustanovenia, a to z toho dôvodu, že nepredstavovali pomoc v čase svojho zavedenia, ale že sa ňou stali v dôsledku vývoja spoločného trhu bez toho, aby boli dotknutými členskými štátmi pozmenené.

149. Komisia podľa môjho názoru nebola povinná vykonať takéto preskúmanie, keďže v odôvodneniach č. 58 až 64 sporného rozhodnutia uviedla, že predmetné oslobodenia od dane predstavovali štátnu pomoc bez časového obmedzenia, teda od jej zavedenia. Toto odôvodnenie bolo podľa môjho názoru dostatočné, aby umožnilo členským štátom a podnikom, ktoré sú bezprostredne a osobne dotknuté sporným rozhodnutím, pochopiť, prečo sa Komisia domnievala, že predmetné oslobodenia od dane sa nestali štátnou pomocou v dôsledku vývoja spoločného trhu a preto nespadali do pôsobnosti článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia č. 659/1999.

150. Táto analýza nerieši to, či Komisia v spornom rozhodnutí právne dostatočným spôsobom preukázala, že dotknuté oslobodenia od dane spĺňajú podmienky stanovené v článku 87 ods. 1 ES od samého začiatku a osobitne, že od okamihu svojho zavedenia narúšajú alebo hrozia narušením hospodárskej súťaže. Chcem len uviesť, že vzhľadom na poznatky uvedené v odôvodneniach č. 58 až 64 sporného rozhodnutia, nie je nevyhnutné, aby Komisia preskúmala, či predmetné oslobodenia od dane sa stali pomocou v dôsledku vývoja spoločného trhu a spadali pod článok 1 písm. b) bod v) nariadenia č. 659/1999.

151. S ohľadom na tieto úvahy zastávam názor, že sporné rozhodnutie neporušuje povinnosť odôvodnenia, pokiaľ ide o neuplatnenie článku 1 písm. b) bod v) nariadenia č. 659/1999.

V — Návrh

152. Vzhľadom na predchádzajúce úvahy navrhujem, aby Súdny dvor rozhodol takto:

1. Rozsudok Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev z 12. decembra 2007, Írsko a i./Komisia (T-50/06, T-56/06, T-60/06, T-62/06 a T-69/06), sa zrušuje v rozsahu, v akom:

— zrušuje rozhodnutie Komisie 2006/323/ES zo 7. decembra 2005 o oslobodení od spotrebnej dane z minerálnych olejov používaných ako palivo na výrobu oxidu hlinitého v Gardanne, v regióne Shannon a na Sardínii, implementovanom Francúzskom, Írskom a Talianskom v uvedenom poradí, z dôvodu, že v tomto rozhodnutí Komisia Európskych spoločenstiev porušila povinnosť odôvodnenia, pokiaľ ide o neuplatnenie v danom prípade článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku [88 ES],

— žalobu vo veci T-62/06 v zostávajúcej časti zamieta a

— stanovuje, že Komisia Európskych spoločenstiev znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania žalobcov, vrátane trov spojených s konaním o nariadení predbežného opatrenia vo veci T-69/06 R.

2. Veci T-50/06, T-56/06, T-60/06, T-62/06 a T-69/06 sa vracajú Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev.